

ÁGH ISTVÁN

Jubileum

*Oly meglepő a helység nyolcszáz évének ünneplése,
mint amilyen véletlen került elő az első írásos adat,
éppúgy lehetne ezeréves vagy ősemberig lakott,
hiszen a határban talált kőbalta is azt igazolja,*

*de még száz esztendőre sem gondolnak vissza,
három előző nemzedékig ér az utódok emlékezete,
míg a moha nehéz szakálla ki nem dönti
nevestül a korhadt sírkereszteket,*

*mennyi menekülés, visszalopódzás ennyi idő alatt!
római légiós, hun lovas, honfoglaló magyar, tatár, török,
germán, szláv úzte nép, a föld alá vagy csak világgá,
de hogy én miért mentem el, azt nem kérdezte senki sem,*

*ha minden idevalósi előbújna a temető rétegeiből,
csapatokban, magába feledkezve az ünnepre sietne,
a község összes állóbelye sem lenne elég,
annyian éltek eddig a mostani párszáz lélekhez képest,*

*jutna-e nekik étel, ital, ha megehülnének, mint az orosz
bevonulók kiennék a kamrákat, a pincéből kiinnák a bort,
de jó hogy nincs a szellemnek testi szükséglete,
így csak a tarka öltözetek bemutatóját csodálnák a kapukból,*

*s mert az öröklét dimenziói szerint jelenmé válnánk valabáryan,
az első pillantásra nem is lenne köztünk különbség,
annyira hasonlítanak egymásra, mint én is hasonlítok rájuk,
akár a kelta kovács s a telkes jobbágy az apánkra,*

*senki sem érezhetné közülük teljesen idegennek magát,
lenne, kinek a nagy hársfa is ugyanaz még,
másnak csak a szőlőbegy, melyet erdő borított,
s a mostani ég is egy égig érő fa alól nézve a régi,*

*valóságos, aki az ajtóban fogadásra nyújtja kezét,
kortársam a pap, mégba ómagyar hangzaton miséz is,
volt játszótársaim, fölismerhetetlen asszonyok a karban,
ábitatra nyújtózva énekelnek Boldogasszony Anyánkat,*

*nem hagyják magukat elsiratni, mintha nem is volna miért,
de ha lenne is, nem az én bangomon várják azt megszólalni,
magyar nótákra járnak a mezei zarándok ösvényeken,
s csak az veszi észre, hol van, aki a végét járja,*

*mit jajszó nélkül túrtek, bár tudták, mi bajuk van,
nem kérdezték, mi végett Isten akaratából,
hogy a földnek könnyebb legyen, lassú elgyengülésben
szórványok szórványainak szórványaira fogynak,*

*bát akkor mire ez a felbőitlen jókedv, s maga a díszebéd?
mintha százházas lakodalom volna a bállal leplezett tor,
a megszokott hazai ízek még a hazainál is finomabbak,
hadd képzeljék a meghívottak, erre az álomízre vágytak,*

*mert egyszeri a jubileum, akár az élet előfordulása,
hiszen jövőre nem lesz, s aki akkorra meghívhatatlan lenne,
most a falu újabb századait képzelheti a sokadalomban,
pedig az ifjak úgy kerültek ide, mintha valóban föltámadtak volna,*

*az öregek meg úgy vannak itt, mintha nem is volnának már,
de azért még tanúskodhatnak egymás múltját illetően,
mikor a haladásellenesség bűnével vádolják őket,
miként létükkel is a középkorra emlékeztetnek,*

*vádlóik hallani sem akarják e gyűlölt vidék anyanyelvét,
távrolról undorodnak, szeretnének túl lenni a kézmosáson,
én meg a jubileum alkalmából díszpolgárrá fogadva,
lépésről lépésre temetek, s kísérteteket támasztok föl,*

*távvozással érvénytelenítem a kitüntető címet,
mert elsüllyed bennem a táj meg az egész közösség,
s valami nem embernek való hiányérzet marad utána,
éppúgy tragédia nélkül, mint az alkonyat láttán.*